

1' ויקרא י"ט, י"ד ורש"י ד"ה ולפני אור, וד"ה ויראת

איסור דפשיא לחבירו א"ת שאינה פוגעת לו.

2' פסחים כ"ב ע"ב, ותניא רבי נתן אומר... מכשול'

חז"ל דרשו שכלול בפני אור הוא פאיסור דפשיא אחרים בעבירה.

3' ספר מנחות דפרמב"ק דא תעשה ר"ט

פרמב"ק פביא את שני פאיסורים הכלולים בפני אור.

ופנה, פרמב"ק כתב על פאיסור דפשיא א"ת שאינה פוגעת שפוא, פשטי"ה דקראי-

4' מנחת חינוך מ"ו רע"ב, ופנה מדברי הרב... אינו אבר',

פמנח"ח ד"ק מלשון פראשונם שמי שמנה מכשול בפני אור דא אבר על לפני אור!

פרמב"ק בפלכות תלמוד תורה מנה את פכ"ד דברים שמנדים עליהם-

5' רמב"ק פרק ו' תלמוד תורה דעכ"ה י"ד, י"ז) פמכש"ל... פאור: ופשט פראוב"ד

מלשון פרמב"ק פ"ה פקוק מומר שמדובר בנתן מכשול לפני אור כפשוטו ובא פראוב"ד או דפרש שאין כוונת פרמב"ק כן או לחלוק עליו. (פמכ"ה בנן גדול נראו דקמן)

ופנה, לשון פרמב"ק בספ"ק, קלותו את קלותו שפנה אור פיא מ"ו שבין אדם לחבירו. לפני אור מובא בפסוק יחד עם דא תקלם חרש ושם מ"ו חידוש ברבינו בחיי-

6' רבינו בחיי ויקרא י"ט פסוק י"ד, ...לכל פשאר'

דפי רבינו בחיי יש מקום מומר שפסוק בא דפשיא על פפשיחא פמיוחדת שבקלמה וכפלה ממי שמחוסר יכולת לדעת שמקדמים ומכשילים אותו - ופאיסור הוא בין אדם לעצמו.

7' מנחת חינוך שם אות א', ...ול"ע

פמנח"ח ד"ק דם מפחינק שאיסור א"ת שאינה פוגעת הוא ביראול דבלד ופקשה שבאיסור השני - דפשיא בעבירה - מפושג ג"כ שנה ע"ה בפכשלת נכרי בשבט מ"ו בני נח - ולמה אין דם את הפני אור על א"ת שאינה פוגעת!

דגר א"ת פוגעת מ"ו בספר חפ"י חיים-

8' חפ"י חיים כלל ט' רכילות ל"ו שני ס"ט

איסור דפשיא למישו א"ת שלדא פ"ה ח"ת פאחרים פ"ו מ"זאים לו.

איסור לפני אור בנע"ה דפכשלה באיסור מבור ג"כ ב"ז-

9' משנה ע"ז ב' ע"א, לפני אידי'... מן' ורש"י ד"ה לפני

איסור לנע"ה עסקים עם נכרי שלשה ימים לפני פח"ים שלפס מפני שנה י"רום לו דפודות דאל"ו על פפ"חח במסחר.

10' ג"מ שם ו' ע"א, איבאיא דפו פרוחה... ש"מ, ורש"י

מסקנת ג"מ פיא שאין איסור לפני אור, בחד אברא דנפרא - איפה שפ"ה יכול דפשיא דאיסור דם דללא אצרת פמשיא.

11' משנה דמ"ב פ"ד מ"ו ו"ה... דקא מכש"ל מ"ו

פפני משפ רבין פאס מישו אחר פ"ה מוכן דפשיא לו את פאיסור דא אבר ז"ה פפשיא לו על לפני אור, אב"ל פמ"מ חולק וסובר שדוקא כשפ"ה יכול בע"מ דפשיא את פאיסור אין על פמושיא איסור לפני אור אב"ל כשלדא פ"ה יכול דפשיא דללא אצרתם של אחרים - פמושיא אבר על לפני אור. ופמ"מ פוסי' שמוכנתם של אחרים דפשיא לו את פאיסור איננה פופכת את פמ"ב לחד אברא דנפרא שפ"ה יכולים פם לחזור בהם.

ג"מ מ"ו ע"ה לפני אור דם כשלדא פיתה שום פושטת איסור ופאור' פ"ה יכול דעשות את פעבירה דם דללא אצרת פמכש"ל-

12' מוצא ק"ן י"ז ע"א, דאמתי' דבי רבי... מדברי ורש"י

פמכ"ה לבנן גדול ארם לו דבאז בו אבר על לפני אור - ופא"פ ש"ס דללא ז"ה שפכה אותו אביו פ"ה יכול דבאז בו אב"ל מ"ו מ"ו של פאב דא פ"ה מבאז בו - פ"ה שפמסי' מישו דעשות אב"ה או אש"ה דבר פגורם לחבירו דמכאז אבר על לפני אור.

באחרונים מלין חידושים ופגרות בסוגים שונים של דפני אור-

13... דעבור מן התורה'

המנח"ח מלכא סתירות בדברי פראשנים בנגע למכשיל את חבריו באיסור דרבנן אם אבר של דפני אור נמצא באיסור מדין שדרשו חז"ל במוש"ט כוס מן לנזיר - שפוא דין חדש באיסורים - וכשפואיסור פוא שעתא

14' שו"ת אחיעזר חלק ג' סי' ס"ה, אולם י"ד... מדרבנן'

ר' חיים אבר למד שצ"ה שוינף פואנת פוא דוקא במכשיל את מ' שוינף יודע שצבור אבירה, אבל כשפוא מציג איסור מדין שדרשו חז"ל במוש"ט כוס מן לנזיר - שפוא דין חדש באיסורים - וכשפואיסור פוא איסור דרבנן. גם פדפני אור שלו פוא מדרבנן.

פאחרונים מלינים שישנה מחלוקת עקרונת בראשונים בפגרות דין דפני אור של מושי"ט כוס מן לנזיר-

בפרק בן סורר ומורה מלין את ג' דרי חיוב מסירת נפש שלכא לעבור אבירה - שבכ"ה פאצירות אם אחרים, לו לאדם לעבור או יפרג - יעבור ואל יפרג אם לא שפוא בפרפסי"א או אפילו בלנצפה ופוא שעת פשנא, ואילו ג' פחורות יפרג ואל יעבור -

15' סנפדרין ע"ד ע"ב, רבא אמר פנאאת צ"מ... קא בעי, ורש"י'

רבא חידש שפוא פנאיים מכין לפנאאת צ"מ יעבור ואל יפרג - ולכן מנח"ס לעכו"ס לתפוס מ'פודים כלים לעבודה זרה שד"ס-

16' פנאור פגדום פרק בן סורר ומורה (בר"י י"ח ע"א), ופני מילי... פשנא'

שי"ת בעפ"מ פוא ש"ס ג' חורות אם מתכין לפנאאת צ"מ יעבור ואל יפרג, ופוכי"ח את ז' בן פשאור מנא שותר לפנח לפס לקחת כלים לע"ז.

17' מלחמת פ' שם, וקאקי ודימונקי... בכלום, ור"ן שם, ואו"ת ופא אבזראפ... דע"ז'

שי"ת פרמב"ן ופר"ן פוא שג"ה פחורות ואביזרי"פ ופרג ואל יעבור גם אם פנאיים מתכין לפנאאת צ"מ - וקאקי ודימונקי לא נקרא אביזרי"פ דע"ז אלא איסור אחר לעמרי - פרי - שלפי בע"ה פנאור דפני אור של אבזרה זרה נקרא אביזרי"פ דעבזרה זרה ואם פתירו את ז' כשמתכין לפנאאת צ"מ מוכח שג"ה פחורות מתכין לפנאאת צ"מ יעבור ואל יפרג, אבל לפי פרמב"ן ופר"ן דפני אור פוא איסור אחר לעמרי ולכא נקרא אביזרי"פ (ומילא גם במתכין לעבזרה זרה פדת יעבור ואל יפרג - ואילו לפי בע"ה פנאור יפרג ואל יעבור).

18' רמ"א יו"ד סי' קנ"ז ס"א, אבל פלעאו... ואל יפרג'

פרמ"א פסק כ"ו פרמב"ן ופר"ן שין דין יפרג ואל יעבור בעפני אור של ג' פחורות.

אור חידושים מלין בריטב"א בסוכה-

19' סוכה י' ע"ב, אתמר נ"י סוכה... מן פסוכה'

רב חסדא פסד סוכה שפניו שלפ יורד מפסכך יותר מדי' עפחים, ובכ"ה זאת פושי"ב אוחו רב נחמן בסוכה כ"ו פיות ורב נחמן מכשיר -

20' חידושי פריטב"א שם ד"ה רב חסדא... בשאינן ניכר לחבירו לא'

לפכשיל את חברו לעבור על דבר שפוא אוחז לאיסור ופכשיל סובר שפוא מותר - איסור אם לא שפוא ניכר.

1 לא-תקלל

ח'ש וּלְפָנַי עֹזֵר לֹא תִתֵּן מִבְּשׂוֹל

וַיִּרְאֵת מֵאַלְהֵיךָ אֲנִי יְהוָה:

וּלְפָנַי עוֹזֵר לֹא תִתֵּן מִבְּשׂוֹל. לפני הסומא נדבר לא מתן עצה שאינה הוגנת לו, אל תאמר מכור שדך וקח לך ממור, ואתה עוקף ש עליו וגוטלה הימנו (שם ט). ויראת מאלהיך. לפי שהדבר הזה אינו מסור לצרות לידע אם דעתו של זה לטובה או לרעה, ויכול להשמט ולומר לטובה נתכוונתי, לפיכך נאמר בו ויראת מאלהיך, המכיר מחשבותיך. וכן כל דבר המסור ללבו של אדם העושהו, ואין שאר הצרות מכירות בו, נאמר בו ויראת מאלהיך:

2 ותניא *רבי נתן

אומר "מנין שלא יושיט אדם כוס יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח ת"ל °ולפני עור לא תתן מבשול

מצוה רצ"ט ³ הזהיר מהכשיל קצתנו את קצתנו והוא שאם ישאלך אדם עצה בדבר נפתה בו, ובאה האזהרה מלרמותו ומהכשילו אבל תישיריהו על הדבר שתחשוב שהוא טוב וישר, והוא אמרו ולפני עור לא תתן מכשול. ולשון ספרי למי שהוא סומא בדבר ונוטל עצה ממך אל תתן לו עצה שאינה הוננת. ולאו זה כולל ג"כ מי שיעזור על עבירה או יסבב אותה, כי הוא יביא האיש ההוא לעון ובעזרתו הכשילו וחזר עור ויפתהו ויעזרהו להשלים עבירתו או יכין לו סבת העבירה, ומאלו הפנים אמרו במלוה ולוה ברבית ששניהם יחד עוברים משום ולפני עור לא תתן מכשול, כי כל אחד משניהם עור את חבירו והכין לו להשלים העבירה, ודברים רבים מאד מזה המין יאמרו בהן עובר משום ולפני עור לא תתן מכשול, ופשטיה דקרא כמו שזכרנו תחלה. (קדושים, ט"ז פ"ג):

⁴ והנה מדברי הרב המסנר וכן מדברי הר"מ נראה דפסוק הזה דלפני עור ילא לגמרי מפשוטו, דאם נתן מכשול ממש אכן לפני עור אינו עובר,

⁵ (יו) *המכשיל את העור: השגת הראב"ד
 *המכשיל את העור. א"ל מן הכסף א"ל
 כ"ג הנזיל:

⁶ (יד) לא תקלל חרש. הזכיר הפתוב חרש כדי ללמד קל וחמור אם החרש שלא ישמע כשהוא מקלל אותו הנהייה עליו תורה, אין צריך לומר מי שישמע והתקצף ונתפיש, וכל זה שיהיה האדם גידור בדבורו ושללא ירגיל את נפשו בתכונה רעה.

ואין האסור מצד חכרו השומע אלא מצד עצמו, ואם הוא גידור כזה אצל החרש כל שכן אצל השומע, ורק הנהייה הפתוב חרש והוא בגין אב לכל השאר.

⁷ (א) [א] שלא להכשיל בני ישראל וכו' אבל ניישר וכו'. לנאורה
 איני מדין כוונת הרב המסנר שכתב בני ישראל, הלא גם לגוי הלאו דלפני עור כמבואר אחר זה בדבריו, וש"ס מפורש הוא בע"ז ו' ע"ב וכמה מקומות דלא יושיט אבר מן החי לנן נח. ולשון הר"מ פ"ג מרומה הי"ד כל המכשיל עור וכו', לא כתב דוקא ישראל, ולחלק ולומר דדוקא בענין דבר איסור אסור להכשיל לנן נח אבל לא לענין ענה, מנלן דבר זה, כיון דהקרא קאי גם על נן נח, א"כ כן אף ענה נמילי דעלמא גם כן אסור ואפילו לנן נח. ואף שמבואר בב"ב ד' ע"א ופסקה הר"מ כאן הט"ז דאסור להשיא ענה טובה לגוי, מכל מקום דוקא להשיאו ענה טובה אסור, (אך) [אלא] לסקל עמנו מענה, אבל להשיאו ענה רעה גם לגוי אסור, ואיני יודע מנא ליה להרב המסנר דבר זה, ונ"ע.

⁸ ג. ודע עור, דמאד צריך לזהר שלא ליצץ לראובן שישתתף עם שמעון, אם הוא יודע שום רעותא שיוכל להיות על-ידי שתפותם, כגון מפגי ענייתו, וכל שכן אם איננו איש נאמן כל-כך. והוא הדין לענין שדוד, או אמן, וכהאי גוונא. דאפילו באפנים שאסור לילך ולהרגיל על שמעון, כגון לילך ולספור עליו לפני ראובן, שאיננו תקיף במעמדו וכנ"ל, וכהאי גוונא בשדוד ובאמן כל אהד לפי ענינו, הינו דוקא לילך ולהרע לו אסור בכמה גוני מטעם רכילות:

א"כ להפך, דהינו הרע לראובן וליצץ אותו שיעשה השתפות עמו, או שישתדף עמו וכהאי גוונא, אם הוא יודע בעצמו שאלו היה הדבר היה נוגע לו, כגון שהוא היה צריך לענינים ההם, היה מתרחק מאנשים האלו, אסור גמור הוא ליצץ את חברו כזה, דזה הוא בכלל "לפגי עור לא תתן מכשול" (יקרא ט"ז), שאמר חז"ל (תרוח כהנים פרשת כ"ד ט"ז) שלא לתן לו עצה שאינה הוננת לו. ויש אנשים שנקשלין בענין זה מפגי נגיעתם, והוא עון קלילי, כי חמור ממון מעבירים על לאו דאורייתא:

**"אידיהן של עובדי כוכבים שלשה ימים
אסור לשאת ולתת עמיהם להשאלין ולשאל
מהן להלוותן וללוות מהן לפורען ולפרוע
מהן**

**לפני אידיהן של עובדי כוכבים ג' ימים אסור לשאת ולתת עמיהם .
וכילה משום דאזיל ומורה לעבודת כוכבים ביום אידו :**

°מנין שלא יושיט אדם כוס של יין לגויר
ואבר מן החי לבני נח ת"ל °ולפני עור לא
תתן מכשול והא הכא דבי לא יהבינן ליה
שקלי איהו וקעבר משום לפני עור לא תתן
מכשול הב"ע *דקאי בתרי עברי נהרא דיקא
נמי דקתני לא יושיט ולא קתני לא יתן ש"ם

**לא יושיט אדם כוס יין לגויר . שמא יבא לשחוטו : ואכר מן סמי
לבני נח . לפי שנאמר להן דכתיב אך בשר וגו' (בראשית ט) : דקיימא
בשרי עברי נפרט . עובד כוכבים מלך זה וישראל מלך זה דאי לא
יביב ליה לא מני שקיל :**

¹⁰
איבעיא להו משום
הרווחה או דלמא משום °ולפני עור לא תתן
מכשול למאי נפקא מינה °דאית ליה בהמה
לדידיה אי אמרת משום הרווחה הא קא מרווח
ליה אי אמרת משום *עור לא תתן מכשול הא
אית ליה לדידיה וכי אית ליה לא עבר משום
עור לא תתן מכשול והתניא *אמר רבי נתן

קמי : משום סרוחסי . דרווח ואזיל
ומדה לעבודת כוכבים ועבר ישראל
משום לא ישמע על פיך (שמות ט) :
ולפני עור-דמוזין ליה בהמה ומקריבה
לעבודת כוכבים וכני נח נלטוו עליה
דהא אחת משבע מלות בד' מיתות
בסנהדרין (דף ט"ו) וגוי דלמחן עמד
והצדיק מיאזיל יעברו על ידיך שהרי
עתידין הן ליתן את הדין על שאין
מקיימין אותן ואע"פ שאין להן שטר
בקיומ' (ואה"ט) קא עבר ישראל
משום ולפני עור לא תתן מכשול
חטך ודבר דבר) : דאית ליה בהמה . לעובד כוכבים
להקריב ולי לא מזבין ליה ישראל אפי"ה פלח ליה בדידיה :

(בחילול שבת משום ממלוא
חטך ודבר דבר) : דאית ליה בהמה . לעובד כוכבים
להקריב ולי לא מזבין ליה ישראל אפי"ה פלח ליה בדידיה :

¹¹
ב בדרך שאסור להלוות כן אסור ללוות בנתיב ס'. כהב הככ ס"ט ח"ב סימן ק"כ דהכיח דטלה
פיה חיי דכמלוב כוס מוויף בנתיב בני דעום נוסייכו לאינש אחרונה ליכא משום ולפני
עור כסיה דאמרינן כפ"ק דע"ז דמושיט כוס יין לגויר דלא מייחייב משום ולפני עור אלא די קאי
בשרי עברי דהכא אכל אי לא קאי בתרי עברי דהכא לא עבר הכושיט אלפני עור פ"ב ותימה דל"ד
כלל לגויר כוס דהאיכור דלפני עור לא כוס נעשה אש לא פים מושיט זה כוס ולי זה קף אש
הושיט אינו עובר אכל בני כבית דאש לא כוס נוס זה פים כוסה האחר עובר אלפני עור בשביל שלום
זה לא נפטר מלפני עור ודכוחסא גבי גויר נפיי אש כיה מושיט לו אחר כוס יין בתרי עברי וזכא אחר
והושיט לו כשיטא דעובר ועוד יש לחקך ולומר דלא הויר ללוות ללוות בשביל שלום אחר רזא ללוות משום
דאשכר שכולה יחזור בו ולא ילוו ונפלא דאיכו הוא דקא מכשיל למלס

¹²
דאמתא דבי רבי חזיהיה להווא גברא דהוה מרזי לבנו
גדול 'אמרה ליהויה גברא בשמחה דקעבר משום °ולפני עור לא תתן
מכשול דתניא ולפני עור לא תתן מכשול במכה לבנו גדול הכתוב מדבר

**דקא פכר
משום ולפני עור לא תתן מכשול .
דכין גדול הוא שמא מבעט בחביו
והוה ליה איהו מכשיל :**

לדעת התוס' בחגיגה י"ג ע"א ד"ה אין, אף דבר שהוא מדרבנן רק יש
אסמכתא חזקה עוברים מן החורה על לפני עור, וז"ע מה חילוק, אם החורה
ציומה דוקא על איסור דאורייתא א"כ לא יעבור אפילו על אסמכתא, ואי לאו
דוקא א"כ גם באיסור דרבנן מכשילו, וחומר בדברי סופרים וכו', וז"ע. ועיין
צו"ד סי' ק"ס ק"א שמביא שם הרמ"א בשם הר"ק ראשונים דנאצק ריבית
שהוא מדרבנן אין איסור על הלוה הנותן רק משום לפני עור, נראה דאלפני
עור עובר [מן החורה]. ועיין במשנה למלך פ"ד ממלוה ולוה ה"ב בפסקא
המתחלת כתב הרשב"א וכו', נראה קצת מדבריו דאיסור לפני עור הוא ג"כ
מדרבנן באיסור דרבנן, ולדידי ז"ע דלא גרע ממשאו ענה שאינה הוגנת לו
דעובר מן החורה,

¹³ >ו] נסתפקתי אם מוכר לו דבר האסור לו מדרבנן אם עובר על לפני
עור דאורייתא דהא מכשיל ליה, ואפילו ענה רעה אם
נותן לו עובר על לפני עור, או דילמא כיון דמן התורה הוא מותר ורק
מדרבנן אסור לא עבר מדאורייתא, ואחר זה מלאמי בתוס' בע"ז כ"ב ע"א
ד"ה חיפוק ליה, מוצא להדיא דאף באיסור
דרבנן עובר על לפני עור דאורייתא, ע"ש.
ועיין תוס' בחגיגה י"ח ע"א בד"ה חולו של
מועד, בסוף הדיבור הקשו הא מלאכת חול
המועד איסור דרבנן הוא, והא אמרינן
בע"ז שם חיפוק ליה דעובר על לפני עור,
ותירלו משום סמך פשטיה דקרא הו וכו',
מוצא בדבריהם דעל איסור דרבנן אינו עובר על לפני עור, וגוף הדבר
אינו מוכן כלל, וכי גרע מכשיל חצירו באיסור דרבנן ממשאו ענה שאינה
הוגנת לו במילי דעלמא דעובר על לאו מן החורה כמבואר בש"ס [ע"ז ט"ו
ע"ב] ובר"מ פ"ב מרואה הי"ד ובעזרת הש"י אשנה פרק זה, וז"ע"א. וגם

¹⁴ אולם ילד דלפני עור ים ב' סוגים לפ"ע כפאסו שנותן מכשול או משיא לו עלה שאינה הוגנת, דזכו שיך רק כסונג שאין בעור יודע, ופשוט עלה אינו יודע בפנמו שהעלה אינה הוגנת לו, ויש עוד סוג לפני עור באיסורים כמו מושיט לו כוס יין לנזיר דבזה גם במזיד עובר לפ"ע, אפ"י שהנזיר יודע שהוא אסור מ"מ המכשיל עובר וזהו דין דלפ"ע מיוחד באיסורים. ועל כן אם ימא דגם דרובנן עובר משום לפ"ע דלא גרע משיא לו עלה שאינה הוגנת לו היינו דוקא כסונג, דזכו לפני עור במילי דעלמא, אבל במזיד דזכו דין מיוחד דלפ"ע באיסורים בזה אם הוא מכשיל באיסור מוכר עובר משום לפ"ע מן התורה ואם הוא איסור דרבנן עובר משום לפ"ע מדרבנן.

סגולת עלמו . שאין
 העובד כוכבים מחטין להעבירו מיראתו אלא להגלות עלמו מחטין שאין ואין כאן חלול השם ליהרג על קי: בני קוואקי ודימוניקי. כלי נחשת שנתגין בהם גחלים גבוהין הן יעמדן לפני שולחן מלכים להתחמם כנגדן: סיפי יעבינן לפו. יום חג היה לפרסיים שטעלין משרתי עבדות לטובים אור מכל בית וצות ומעמידן בבית עבדות טובים שלהם ומתחממין העם כנגדן והיו טעלין אף מבית ישראל בעל כרחם הכי יעבינן להו ולא מסרי נפשיהו אקדושת השם הלא חק עבדות טובים הוא: אלא. הואיל והעבדים אינו מחטין להעבירו אלא להגלות עלמו מחטין שגריך לאותו הכלי אין כאן קידוש השם ליהרג עליו ואף על פי שהעבדים אינו גריך לו אלא לחוק עבדות כוכבים האלף עלמו הוא גריך לאותו כלי ואינו אומר לו שאעבור אפי: קעיל אפספסא. קאר טעב מאכל בדיאו: נקטול. האפספסא ולא לקטליה העבדים דכיון דאינו מחטין להעבירו אלא לטריע עלמו אין כאן חילול השם: שדי נגסרס. להעבירו הוא מחטין ואי פרהסיא הוא או שעת גזרת המלכות לקטליה ולא לקטול אפספסא: בן נח מוזר על עבדות טובים כדלמך ב' מיות (ז' ט')

¹⁵ רבא אמר ה'נאות עצמן שאני דאי לא תימא הכי הני קוואקי ודימוניקי היכי יעבינן להו אלא הנאות עצמן שאני הבא נמי הנאות עצמן שאני ואודא רבא לפעמיה דאמר רבא עבדים דאמר ליה להאי ישראל קמול אפספסא בשבתא ושדי לחיותא ואי לא קמילנא לך ליקמיל ולא לקמליה שדי לנהרא ליקמליה ולא ליקמול מ"מ לעבורי מילתא קא בעי

¹⁶ דמי פילי כולדי דקא סבין תבירי לעבוריה לישראל אבל הנאות עצמן ל"ש הכי ולי"ש הכי שרי דהא אסורי ג"ע רואי ופרהסיא רואי ואפ"ה סותר להנאות עצמן וסגולת תימא דאסורי ג"ע רואי דהא אסורי' הני לקיה סריכי לו לבת אל תקרי לבת אלא לבית וכן נמי קוואקי ודימוניקי דיהבי' להו רחליהו ביה לבי נורא שהיא בית ע"ז שרי להנאות עצמן ואפי' בשעת השמיר חלכך נבדית נמי דקא ארנסה ליה לבי ישראל לעבירה להנאות עצמן' דהא ויעבור ואל יהרג ואפי' בפרהסיא חמי' בשעת השמיר

¹⁷ וקאקי השוקף שאר שבתות ניכר והן איסור משום לפ"ע פ"ז אלא כסאר חייני' לאיני' שבתות סו משום ולמי עור לא תתן מכשול כדכח לפאלין ולאנוי מהס סכרי לא ענדו סו

פתח וזה סגול מע"ז כנסת

וא"ש והא אבורהא דע"ז הוא ולא גרע מהבא (ג) עליו סהס דאסור י"ל דלא מיקרי אבורהא דע"ז אלא בלתינן המומדין בן כגון עבודה לאתהני מינה דאיכא משום ולא ידבק בידך מאומה מן התרס דאיירי בע"ז אבל קקי והמינקי דיהבי' להו איכא איסורא אלא משום ולפני עור לא תתן מכשול והאי' לאו בע"ז בלמוד איירי אלא סלל הוא כל המצות ולא מיקרי אבורהא דע"ז

¹⁸ אבל אלאו י"א (ה) דלפני עור לא תתן מכשול יעבור

ואל יסג (כ"ן) פק כ"ש ופק בן סוכר ועורה)

²⁰ רב חסדא ורבה בר ר"ה אקלעו לבי ריש גלותא אנגיניהו בסוכה שנייה מופלגין ממנה ד'. פירוש ואע"ג דאכתי לא ידע ר"ג דהדרו משמעתייהו או דהוו שלוחי מצוה אנגיניהו לפום דעתיה ולא חש דהוי חתיבא דאיסורא לדידיה ויתבי בסוכה פסולה ומברכי התם שלא כראוי והוה כנותן מכשול לפני פקח יש אומר דמהא שמעינן שהמאכיל לחברו מה שהוא מותר לו לפי דעתו ומאכילו אין בזה משום לפני עור לא תתן מכשול ואע"פ שיודע בחברו שהוא אסור לו לפי דעתו וחברו בעל הוראה שהמאכיל היה ג"כ ראוי להוראה וסומך על דעתו להאכיל לעצמו ולאחרים לפי דעתו. ונ"ל דהבא דוקא מפני שהאיסור ניכר לחברו ואי לא ס"ל לא ליכול הא כשאינו ניכר לחבירו לא

¹⁹ אתמר גויי סוכה המופלגין ממנה ארבעה רב נחמן אמר כשרה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי פסולה רב חסדא ורבה בר רב הונא איקלעו לבי ריש גלותא אנגיניהו רב נחמן בסוכה שנייה מופלגין ממנה ארבעה טפחים אשתיקו ולא אמרו ליה ולא מידי אמר להו הדור בדרו רבנן משמעתייהו אמרו ליה *אנן שלוחי מצוה אנן ופאורין מן הסוכה